

Iránytű

Az edelényi Szent Miklós Görögkatolikus Iskola és Óvoda kiadványa

Kedves Gyerekek!

Pünkösd ünnepén, a Szentlélek eljöveteleért imádkozunk. Azért a Lélekért, aki **megvilágosít**, hogy mit kell tennem, mi a feladatomban, és bevilágít az életembe is. Van olyan vakító fény, amibe veszélyes belenézni. A Szentlélek fénye nem ilyen, bátran hívhatod, hogy Isten kegyelme megvilágítson, és mutassa az utat, hogy merre kell menned. A Lélek **elevenítő Lélek**, bátorító Lélek is. Sok bátorságra van szükségünk, és sokszor vagyunk bátortalanok. A Lélek megtanít kezdeményezni, megtanít bátran küzdeni és előre tekinteni. A görögkatolikus imádságunk pedig „Mennyei Király Vigasztaló” Lélekként szólítja meg Istent. **A Lélek vigasztal** bennünket, amikor szomorkodunk, megtanít arra, hogy a felhők fölött mindig kék az ég, van remény, nem kell lógó orral járnunk a földön. Újságunk szerkesztői nevében az ünnep fényében kívánok minden olvasónak isteni fényt, világosságot, bátorságot, és vigasztaló kegyelmet.

Kovács Lajos lelki vezető

PÜNKÖSDRE KÉSZÜLVÉ

A keresztény egyház egyik fő ünnepe, mely a **húsvétot követő ötvenedik napon** kezdődik. (Elnevezése a görög *pentekosztész* 'ötvenedik' szóból származik.) A zsidó vallásból ered, ahol a pészach utáni ötvenedik napon, sabouthkor az aratás, az első gyümölcsök, majd később a tízparancsolat adományozásának az emlékét ülték. A keresztény egyház annak emlékére tartja, hogy tanai szerint **Jézus mennybemenetele után a Szentlélek leszállt az apostolokra**. A húsvéthoz alkalmazkodó pünkösd is mozgó ünnep a niceai zsinat (i. sz. 325) határozata óta. A máj. 10.–jún. 13-a között mozgó ünnep alkalmasnak bizonyult a tavaszi és nyári napforduló ősi európai szokásainak és hiedelmeinek a továbbélésére. A középkori egyház az ünnep keresztény jellegének hangsúlyozására templomokban megjelenítette a bibliai eseményt. Az egyházi ünnep világi jellegét bizonyítják az azt tiltó rendelkezések. A legjellegzetesebb pünködsdi népszokások: az ügyességpróbákkal egybekötött pünködsdi királyválasztás (*pünködsdi királyság*), a lányok, legények (kisfiúk és kislányok) falufeljáró köszöntése (*pünkösdölés*), és a kislányok agrármágiával egybekötött köszöntése (*pünködsdi királynéjárás*). A pünkösdhöz különböző eredetű és korú **szokások** fűződnek, a legarchaikusabb a pünködsdi királyválasztás. A pünködsdi királynéjárás a Dunántúlon még ma is élő népszokás, ha nem is eredeti tartalmában és formájában. Az ünnephez énekes-táncos, dramatikus gyermekjátékok is kapcsolódhatnak. Ezeknél a játékoknál két játékos feltartott karral kaput formál, ez alatt haladnak át a többiek, a „Bújj, bújj zöld ág...” szövegmotívum is erre utal. Különböző rítusok és hiedelmek kapcsolódnak ehhez a naphoz hazánkban is, akár csak a környező népeknél. Nálunk azonban a pünkösdnek nincs boszorkányos, rossz előjelű vagy halotti jellege. Pünkösdre virradó éjjel virrasztani szokás, hogy a napfelkelte ébren találjon. A hagyomány szerint ekkor megláthatjuk a Szentlelket. A pünkösd termésjósító a gabonafélékre, valamint időjósító nap is. A pünkösd-napi tilalmak mezőgazdasági munkára és egyes házimunkákra, kivált kenyérsütésre vonatkoznak. Néhány helyen ilyenkor tartják a barátságkötő mátkálást (komatálküldés), kirándulásokat, táncmulatságokat is rendeztek ezen a napon. Az ünnep természetes jelképei a **zöld ág és a rózsza** a mo.-i pünködsdi szokásokban is szerepet játszanak. A zöld ággal díszítés legjelentősebb ideje a pünkösd. Egyes helyeken pünkösdkor állítják a *májusfát*. A rózsának az ünnepkel való kapcsolatára a pünködsdi királynéjárás és pünkösdölés dalszövegei is utalnak. A pünködsdi királyné fejét általában rózsakoszorú díszíti, egyes változatokban rózsaszirmot hint maga körül. Lehetséges, hogy a pünködsdi rózsza és a pünködsdi énekekben szereplő Szent Erzsébet kapcsolatban állott Szent Erzsébet tiszteletével és az ún. rózsacsodával. **A Szentlélek eljövetelekor** Jézus minden barátja összegyűlt egy jeruzsálemi házban. Voltak Perzsiából, Rómából, Egyiptomból, Krétáról és Mezopotámiából. Egyszerre csak egy különleges hang szólalt meg, tűznyelvek szálltak mindenkire, és megértették egymást. Jézus így szólt hozzájuk: „Menjetek el az egész világba és hirdessétek az Evangéliumot minden teremtménynek!” A Szentlélek jelképe a *lángnyelv*. **A húsvét utáni köszönés: Feltámadt Krisztus! – Valóban feltámadt!** E köszönés a görögkatolikus vallásban használatos. Ezen köszönéssel nyomatékosítjuk, hogy Krisztus feltámadt a halálból, és ezáltal nekünk is örök életet ajándékozott. Krisztus megváltott minket, így halálunk után lelkünk tovább él.

Molnár Johanna, 6.c

Ferenc pápa eredeti neve **Jorge Mario Bergoglio**. Buenos Airesben, Argentínában született 1936. december 17-én. (77 éves) 2013. március 13 -a óta a római katolikus egyház vezetője (266. az egyházfők sorában). A pápai székben *XVI. Benedeket* követte, aki 2013 februárjában mondott le önként a pápai tisztségről. Ferenc az első jezsuita egyházfő, az első az amerikai kontinensről és egyben a déli félgömbről, valamint az első nem európai pápa III. Gergely óta. Pápává választásáig 1998-tól Buenos Aires érseke, 2001-től bíboros. A *konklávé* második napján, 2013. március 13-án, az ötödik választási fordulóban választották meg pápának. Pápaként a *Ferenc* nevet vette fel *Assisi Szent Ferenc* tiszteletére, nyilatkozata szerint **olyan egyházat szeretne, amely kiáll a szegények, a béke és a teremtet világ védelmében**. I. János Pál pápa óta ő az első, aki *eddig nem használt pápai nevet* választott. A pápai szolgálat ünnepélyes megkezdésére március 19-én került sor. A szertartáson az 1054-es nagy egyházszakadás óta először vett részt a *konstantinápolyi pátriárka, I. Bartolomeosz*. Ferenc pápa *jelmondata* ugyanaz, mint bíboros korában. A latin nyelvű *Miserando atque eligendo* idézet Szent Béda bencés szerzetes egyik szentbeszédéből való, melyben Máté apostol meghívását magyarázza: "Jézus meglátott tehát egy vámszedőt, és mivel könyörületre méltónak és ezért kiválasztandónak látta, így szól neki: kövess engem" (Mt 9,9). Ez a homília a pápa életére nagy hatással volt: 1953-ban szent Máté ünnepén tizenhét éves korában érintette meg Isten kegyelme, amely meghívta a vallásos életre és elindította Loyolai Szent Ignác nyomában.

Ferenc pápa nézetei, személyisége

Erkölcsei kérdésekben konzervatív álláspontot képvisel: elutasítja például a terhesség-megszakítást, a fogamzásgátlást, az azonos neműek házasságát, a halálbüntetést és az eutanáziát. Fellep *a társadalmi igazságtalanságok ellen, kiáll a szegények és az elesettek mellett*. Intelligenciája, szerénysége és lelkipásztori munkája miatt tisztelet övezi, az egyház körüli botrányokban érintetlen. Egyszerű életmódot folytat. Érsekként sem tartott autót, ehelyett tömegközlekedéssel járt; ha Rómába kellett utaznia, turistaosztályon repült. Szerény lakásban lakott az érsekség épületében; elődje bíborosi öltözetét használta, de szívesebben járt egyszerű, fekete öltözetben. Ez a szerénysége a pápává választása után is megmutatkozott. Híveivel igen közvetlen, nyitott a spontán emberi kapcsolatokra, ezzel közelebb kerülve az emberekhez, ugyanakkor megnehezítve a testőrsége munkáját. Kedveli az operát és az irodalmat, érdeklődik a labdarúgás és jól úszik. Ferenc pápa április 7-én, *az Isteni Irgalmasság vasárnapján, a Lateráni Szent János-bazilika* birtokba vétele alkalmából bemutatott szentmisén szentbeszédében a következő szavakkal buzdította a jelenlévőket:

„Isten irántunk érzett szeretete oly nagy és mély, hogy sosem múlik el, hanem mindig támogat minket, segít az újrakezdésben és vezet életünk útján. Isten irgalma az evangéliumokban is több alkalommal megmutatkozik, ilyen pl. Jézus türelme Tamás hitetlenségének láttán. Tamás elismeri parányi hitét, lelki szegénységét, és hagyja, hogy Isten irgalma átjárja szívét. Látván Jézus sebeit, ismét visszanyeri bizalmát, hitét, új emberré lesz, aki már nem hitetlen többé, hanem hívő – magyarázta a híveknek a Szentatya. Jézus türelemmel tekint Péterre is azok után, hogy háromszor megtagadta Őt. Így szól hozzá: Péter, ne félj gyengeségedtől, hanem bízz bennem. Péter megérti Jézus szavait, szeretetteljes tekintetét, és sírva fakad. Jézus az emmauszi tanítványokat sem hagyja magukra, Isten Ádámot sem hagyja el, amikor száműzetésbe kerül. Nem türelmetlen, hanem türelmes, mert szeret minket, és aki szeret, az reményt ad, megértő, nem hagy el, meg tud bocsátani...Isten irgalma, türelme és gyengédsége legyen a hívő ember bizalma, reménye, amely által ismét bátorságot nyer ahhoz, hogy visszatérjen Teremtőjéhez az életében elkövetett hibák és bűnök ellenére is... Bízunk Isten türelmében, aki mindig elegendő időt biztosít számunkra. Legyen bátorságunk ahhoz, hogy visszatérjünk az Atyához és hagyjuk, hogy szeretetével vegyen minket körül, hogy irgalmával találkozni tudjunk a Szentségekben. Érezni fogjuk gyengédségét, ölelését és ezáltal mi is képessé válunk az irgalmasságra, a türelmességre, a megbocsátásra, a szeretetre.”

Szabó Bence, 6.c

Iskolánk felsős diákjait arról kérdeztük, milyen szerepet játszik életükben a sport, illetve melyik sportot kedvelik a legjobban.

Dániel, 6. osztály: Fontosnak tartom a sportot, az úszást szeretem a legjobban, mert fel lehet szabadulni benne.

Bettina, 6. osztály: Számomra fontos a sport, futni szeretek a legjobban.

Dénes, 6. osztály: Fontosnak tartom a sportot, a kézilabdát kedvelem a legjobban.

Judit, 6. osztály: Számomra fontos a sport. A kedvencem a futás, hetente kétszer járok edzésre.

Kristóf, 6. osztály: Fontosnak tartom a sportot, mert mozgásban tartja az embert, a sport fizikailag is és lelkileg is erősít, és a csapatjátékok megtanítják az embereket csapatban dolgozni, egymáshoz alkalmazkodni. Szerintem a legjobb sport a futball, mert abban nem csak erőre, hanem észre is szükség van.

Laura, 6. osztály: Számomra fontos a sport, a futást szeretem a legjobban.

Barbara, 6. osztály: Igen fontosnak tartom a sportot. A futás, a kislabdadobás és főleg a kézilabda a kedvencem, mert ezekben szerintem jó vagyok. Nagy álmom, hogy kijussak az olimpiára.

Martin, 6. osztály: Számomra fontos a sport, a sporthorgászatot kedvelem a legjobban.

Virág, 6. osztály: Igen fontosnak tartom a sportot. Szerintem formában tartja az embert, és egészséget biztosít a szervezetnek. A kedvenc sportom a kajak, az úszás és a kézilabda.

Fanni, 6. osztály: Számomra fontos a sport, a kézilabdát szeretem a legjobban.

Dorottya, 7. osztály: Számomra nagyon fontos a sport, a futást, a focit és az atlétikát kedvelem a legjobban.

Az ötödik osztályosoktól azt is megkérdezték szerkesztőink, hogyan élik meg a mindennapos testnevelést.

Dorina, 5. osztály: Fontosnak tartom a sportot, a futballt szeretem a legjobban. Szerintem jó, hogy mindennap van testnevelés, de egy kicsit fárasztó, hogy ilyen sok óránk van.

Boglárka, 5. osztály: Számomra fontos a sport, a kézilabdát kedvelem a legjobban. Én jónak találok a mindennapos testnevelést.

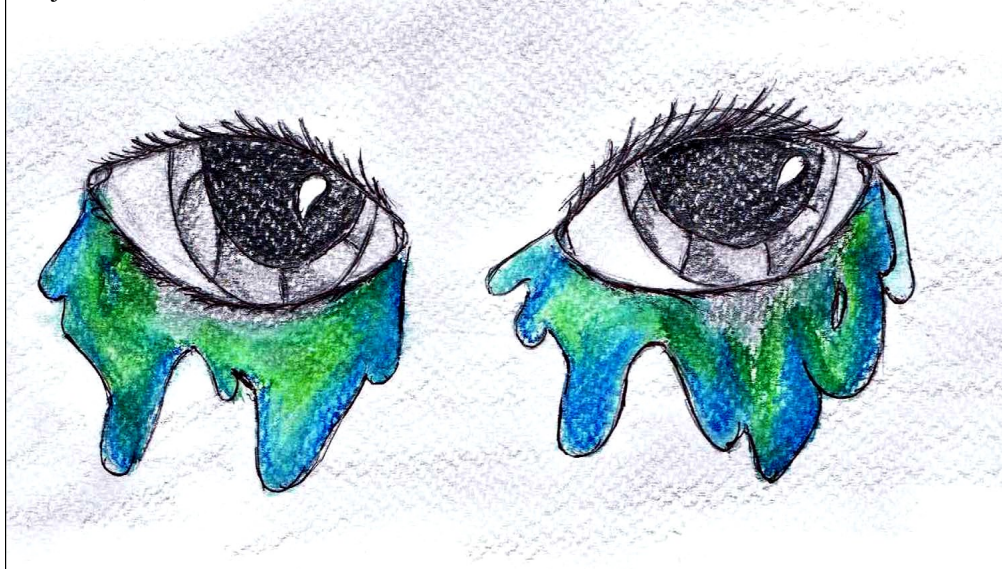
Heni, 5. osztály: Egy kicsit fontos számomra a sport. A kedvencem az úszás, mert egészséges.

Bianka, 5. osztály: Nekem fontos a sport, a futást és az úszást gyakorlom a legszívesebben. Szerintem jó, hogy mindennap van testnevelésóránk.

Lili, 5. osztály: Számomra fontos a sport, a futball a kedvencem. Jó a mindennapos testnevelés, de kicsit fárasztó.

Péderi Alexandra, 6.a, Mató Zsuzsanna, 6.b

Loj Bianka, 6.a

ÁPRILIS 11 - A MAGYAR KÖLTÉSNET NAPJA

Magyarországon 1964 óta *József Attila születésnapján, április 11-én* ünneplik a magyar költészet napját. Ebből az alkalomból minden évben irodalmi előadóestekkel, könyvbemutatókkal, költőtalálkozókkal és versenyekkel tisztelegnek a magyar líra előtt. A rendezvényeken klasszikus és kortárs költők versei egyaránt szerepelnek. Gyakran diákok, vagy éppen a ma is élő szerzők tolmácsolják a költeményeket. 1998-ban a költészet napját tizennégy költő úgy ünnepelte, hogy közösen írtak egy szonett-koszorút (a szonett-koszorú ugyanis 14 szonettből áll). Noha a költészet napját József Attila születéséhez kötjük, április 11-én született Márai Sándor is, 1900-ban.

A magyar költészet napja alkalmából azon gondolkodtam, milyen „*hasznuk*” van a verseknek, miért van rájuk igazából szükségünk, és milyen lenne az életünk nélkülük... Nehéz kérdés, de úgy gondolom, versek nélkül az ember pusztá és csupasz lenne, nem tudná igazán gazdagon és árnyaltan kifejezni érzéseit. Néha jókedvet, néha szomorúságot sugároznak, segítenek kifejezni az érzelmeinket, és megérintik lelkünket. Versek nélkül az emberiség „szókincstelen” lenne... Ha nem lennének ezek a felemelő művészi alkotások, az emberek semmittevő, barbár lényekké válnának, akik csak a számítógép előtt ülnek, és szellemileg nem igényelnek semmi magasztosat.

A választékos beszéd érdekében több vers olvasását is ajánlom, pl.:

Weöres Sándor: Anyámnak, Zsoltár;

Reményik Sándor: Eredj, ha tudsz;

Kalász László: A tetejetlen fa, Színt vallok a szelekkel;

Endrődi Sándor: A celli búcsú

Orosz Noémi, 6. c

MI LENNE... - DIÁKSZEMMEL...

Elgondolkoztam, mi lenne, ha nem tanulnánk semmilyen, a magyarsághoz, nyelvünkhöz kapcsolódó tantárgyat? És mi lenne, ha nem tanulnánk meg írni és ebből kifolyólag olvasni?

Ezek a kérdések eleinte furcsának tűnhetnek, de sajnos vannak a világon olyan emberek, akiknek nem természetes, hogy tudnak írni, olvasni, és le tudják írni a saját nevüket. Ha valaki nem tanulja meg az "ABC"-t, nem tud olvashatóan írni, nem tudja értelmezni az általa olvasott szöveget, akkor nem igazán lehetséges, hogy felnőtt korában sikeres élete legyen. Írással, olvasással és az ehhez kapcsolódó szövegértéssel kapcsolódunk a minket körülvevő jelenségekhez. Ha nem tudnánk leírni a szavakat, szókincsünk nem fejlődne, és nem tudnánk eredményesen tanulni sem.

Ha sorra akarnánk venni, mennyit tanulunk a magyarságról, a helyesírásról, a nagy költőkről és írókról csak az általános iskolában, akkor biztos, hogy sok időre lenne szükségünk. Gondolom, sokan nem szeretitek, amikor egy verset szóról-szóra kell megtanulni, pedig ez is csak a mi javunkra válik. Az így rögzült szavak gazdagítják szókincsünket, illetve agyunk "edzett" állapota miatt később egyre könnyebben tudjuk majd megjegyezni a fontos dolgokat.

És mi lenne, ha nem olvasnánk verseket?

Ha nem olvasnánk soha verseket, novellákat, a fantáziánk elég gyorsan elkezdene hanyatlani, és ennek a kreativitásunk inná meg a levét. Belső képzelőerőnk elsorvadna, és életünk "sótlan" válna...

Hál' Istennek ezek a feltételezések elképzelhetetlenek számunkra, de akár ez is lehetne a helyzet; ám, ha el tudat olvasni ezt a cikket, akkor nyilván nincs különösebb nehézséged a magyar tantárggyal...

Horkai Hajnalka, 6. a

Ha kedvet érzel a túrázáshoz, kirándulásokhoz, kövesd nyomon az iskolában működő **Szent Miklós turisztikai** csoport túrafelhívásait! A következő túra-események részletes leírásait megtalálhatjátok iskolánk honlapján, a balra látható gombra kattintva.

Jelentkezz Te is túráinkra!

Következő túránk: 2013. május 11. - Tornabarakony környéke

Tavaszi kikelet (Péderi Alexandra, 6.a)

Itt a tavasz, nyílnak a virágok,
Nosza rajta, pajtások!
Menjetek, játsszatok,
Amíg még tudtok!

Kikelet, kikelet,
Éled a természet,
Pompás illatok szálldosnak,
S a fák virágba borulnak.

Tavaszi (Loj Bianka, 6.a)

Megy a tél, jön a tavasz,
Azt mondják, hogy nagyon ravasz.
Süt a nap, majd esik az eső,
Csak a madár dalára bújik elő.
S amint arcodat érinti a fénysugár,
Minden bánatod tovaszáll,
Fúj a szél, hozza a tavaszt,
A kicsi, napsugaras ravaszt.

Márciusi vízcseppek (Lengyel Ágnes, 6. b)

Olvad a hó,
Olvad a hó,
Csipp- csepp, csipp- csepp.
Végre itt a tavasz,
Itt a tavasz,
Csipp- csepp, csipp- csepp.

Kisüt a nap,
Kisüt a nap,
Csipp- csepp, csipp- csepp,
Eltűnik a víz,
Eltűnik a víz,
Csipp- csepp, elcsepegett...

Tavaszi várva (Mátrai Anna, 6. a)

Tavasz, tavasz, hol maradsz?

A naptár még csak márciust mutat,
Én áhítva várlak, tavasz.

A cinege hangja hívogat,
Dalra kel a pillanat,
Ezért várlak téged, tavasz.

Tavaszi (Slezsák Nóra, 6.b)

Itt a tavasz, itt van újra,
Minden gyermek várja, várja.
Nyílnak már a virágok,
S szállnak a finom illatok.

A Tavasz (Szlifka Anna, 6.a)

Itt a tavasz! Madarak az égen,
Madarak a fákon, s virágok a réten!
Nyílik a jácint, a jácint, a pitypang,
Jön a gólya,
S a gólyahír is ezt újságolja.

Béget a bari, megszületett már,
Újra népebb lett a kicsi nyáj,
A kis csikó is ugrál, nyerít, s ezt mondja:
„Látod, én is itt vagyok, s szökkenek a magasba!”

A fiókák kikeltek, fészükben alszanak,
S ha jön az anyjuk, ételért kiáltanak.
A sok virág, a sok illat odavonzza,
Odacsalja az állatokat, rovarokat.

Jön a méhecske, láthatod,
Ahogy lakmározik a sok virágból.
Éled a természet, ahogy én látom,
Ha nem hiszed, nézd meg magad, barátom!

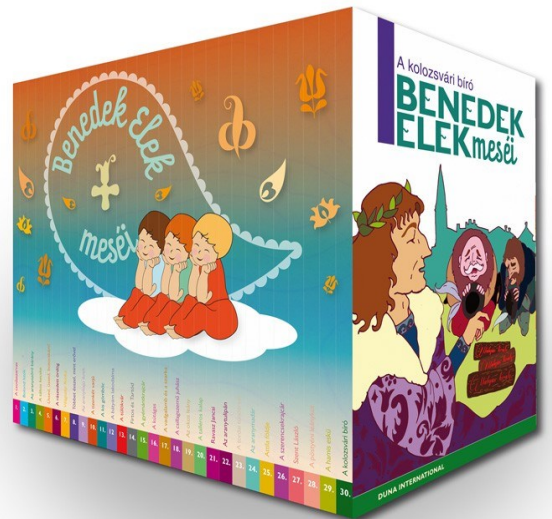
KÖNYVAJÁNLÓ - BENEDEK ELEK MESÉI

A magyar ifjúsági irodalom egyik legnevesebb, de idehaza kissé elfelejtett alkotójának életműve most teljes egészében elérhető lesz, kéthetente kínálva valódi és hiteles, a székely néplélekben gyökerező tündérvilágot az esti mesék hallgatóinak és olvasóinak egyaránt. A magyar népmese-irodalom ismert alakjai és motívumai mellett Elek apó izes nyelvezetű meséi a csodaszarvas-mondától kezdve a magyar királyok legendáin át a szabadságharcig a magyar történelem legismertebb alakjait is felelevenítik.

„Nagy lelki örömmel hallom, hogy könyvem a családok házak kedves barátja s az iskolai oktatásnak segítőtársa lett: hogy nagyok és kicsinyek gyönyörűséggel és haszonnal olvassák. A magyar népé ezért az érdem elsősorban. Az ő lelkének kincsei e mesék. Én csupán a nép mesemondó fia vagyok. Köszönöm, hogy hallgatjátok mesemondásomat.”

Kisbaconban, 1901 július havában Benedek Elek

Duna International Könyvkiadó

MEGKÉRDEZTÜK A KICSIKET IS...

Szerkesztőink az alsós diákjainkat is megkérdezték, szerintük miért fontos a sport, illetve melyik műfaját kedvelik a legjobban.

Zsófi, 3.o.: Szerintem azért fontos a sport, mert a sporttal akár fogyhatunk is, és lesz hasizmunk. A futást szeretem a legjobban.

Szelina, 1.o.: Azért fontos, hogy erősödjünk. Szeretem a focizást és a futást.

Hanna, 3.o.: A focit szeretem, de nem igazán tudom, miért fontos a sport.

Sára, 1.o.: Azért fontos, hogy egészségesek legyünk. A futást szeretem.

Bogi, 3.o.: Azért fontos, mert akkor nem híznak el, és egészségesek leszünk. A futást kedvelem.

Virág, 1.o.: Szerintem azért fontos, hogy egészségesek legyünk, és a tánc a kedvencem.

Hanna, 3.o.: Szerintem azért fontos, mert a sporttól egészségesek leszünk. Az úszást és a görkorizást szeretem a legjobban.

Sebestyén, 1.o.: Szeretek focizni, ez is olyan sport, ami megmozgat.

Bogi, 4.o.: Szerintem azért fontos a sport, hogy egészségesek maradjunk. Az úszást szeretem.

Barbara, 1.o.: Szerintem az a fontos, hogy mozogjunk. Úszni szeretek a legjobban.

Petra, 4.o.: Azért fontos, hogy egészségesek legyünk. A futást kedvelem a legjobban.

Ádám, 1.o.: Azért fontos, mert egészségesnek kell lennünk. A focit szeretem a legjobban.

Virág, 4.o.: Hogy kordában tartsuk a testünket. Úszni szeretek.

Bogi, 1.o.: Én szeretek táncolni, de kell ennél egy kicsit több mozgás is.

Dominik, 3.o.: Azért fontos, hogy egészséges legyen a testünk, focizni szeretek.

Hanna, 1.o.: Azért fontos, mert szükségünk van mozgásra. Nagyon szeretek úszni és

A megfejtéseket kérjük bedobni 2013. május ???., 12.00 óráig az aulában elhelyezett Iránytű ládikóba!

Húsvét után 50 nappal ünnepeljük a Szentlélek eljövetelét. A mostani feladatotok, hogy az alábbi hiányos szentírási részletbe a megadott szavakat írjátok be. Ha ez sikerül elolvashatjátok a pünkösdi történeteket.

beszélni, nyelvek, napja, tűz, nyelvünket, zaj, tulajdon, Szentlélekkel, szél

„Mikor elérkezett a pünkösöd, mindannyian együtt voltak, ugyanazon a helyen. Hirtelen támadt az égből, olyan, mint a heves zúgása. Betöltötte az egész házat, ahol ültek. Majd pedig szétoszló jelentek meg nekik, olyanok, mint a, és leereszkedtek mindegyikükre. Ekkor mindnyájan beteltek és különféle nyelveken kezdtek, amint a Szentlélek megadta nekik, hogy szóljanak.

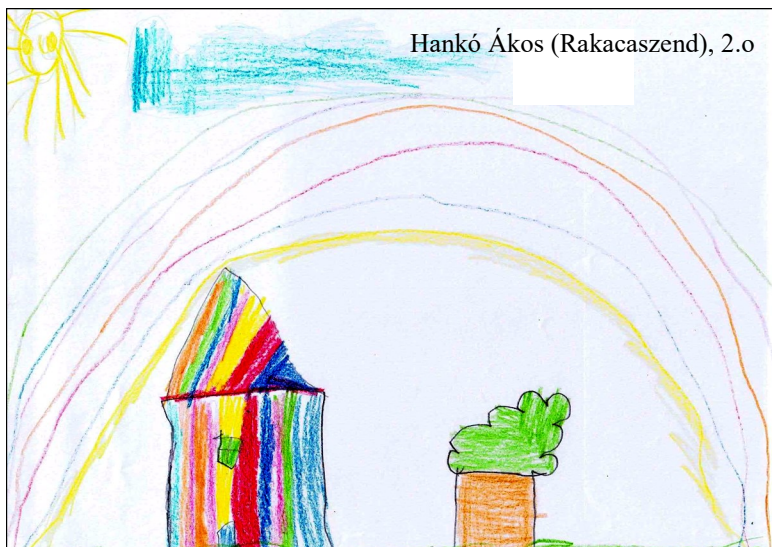
Ekkortájt az ég alatt található mindenféle nemzetből való istenfélő zsidók tartózkodtak Jeruzsálemben. A zaj hallatára tömeg verődött össze, és teljesen elképedtek, mivel mindenki a nyelvén hallotta őket beszélni. Mindnyájan álmélkodtak és csodálkoztak.: „Íme ezek, akik beszélnek, ugye mindnyájan galileaiak, Hogyan halljuk hát mégis mindannyian a saját, amelyben születünk?” „ Mindnyájan álmélkodtak, és csodálkozva mondták egymásnak: Vajon mi ez?”

Megfejtő neve, osztálya: _____

Szabó Hanna: Ismerős

Ismerős eget alatt ismerős fák nőnek,
Ismerős fák mellett ismerős házak épülnek,
Ismerős házak előtt ismerős utcák vannak,
S az ismerős utcákon ismerős emberek sétálnak.
Ismerős embereken ismerős ruhák vannak,
S azok ismerős színekben pompáznak.

A TAVASZI FÁRADTSÁGRÓL

A tavasz közeledtével éreznünk kellene, hogy az ébredő természet feltölt minket energiával, mégis kora tavasszal fáradtabbak, bágyadtabbak, aluszékonyabbak, örömtelenebbek vagyunk. Mi lehet ennek az oka?

- Télen zsírosabb ételeket eszünk, hanyagoljuk a zöldségeket és gyümölcsöket, ezért tavaszra a vitaminkészletünk is kiürül. Együnk vitaminokban gazdag ételeket és napozzunk pár órát!
- Gondolkodjunk pozitívan! Olvassunk, hallgassunk zenét, hiszen ez is segít, hogy boldogabbak legyünk!
- Télen, amikor hosszabbak az éjszakák, megnő az alvásigényünk is. Tavasszal meghosszabbodnak a nappalok, ezért is lehetünk fáradtabbak. Ilyenkor csak annyit kell tennünk, hogy megvárjuk, amíg a biológiai óránk átáll „tavaszi üzemmódba”.

Minden élőlénynek szüksége van alvásra, de az ember és az állatok alvásigénye nagyon különböző. Az embereknek átlagosan napi 8 óra. És az állatoknak?

Íme egy lista, mely megmutatja, mely állatok alszanak a legtöbbet:

- A negyedik helyen a **bagolymajom** áll, mely napjainak több mint 70%-át alvással tölti.
- Őket az **észak-amerikai oposzumok** követik, akik naponta 18 órát szunyókálnak. Hasonlóan sokat alszanak az Ázsiában, Afrikában és Ausztráliában egyaránt megtalálható **pitonok** is. Ezek a több méteres óriáskágyók életüknek csupán negyed részét töltik ébren.
- A második helyre - napi több mint 18 órás alvással - az **óriástatú** került. A Dél-Amerika trópusi őserdeiben élő óriástatú ma már a veszélyeztetett fajok közé tartozik.
- A legtöbbet alvó állat a **barna denevér**. Naponta átlagosan mindössze négy órát van ébren, ráadásul ezt még a féléves téli álommal is tetézi.

És kik alszanak a legkevesebbet?

- Az **ázsiai elefánt** mindössze 3,9 órát bóbiskol naponta, mellyel az ötödik helyet érdemli ki. Holtversenyben van vele a **szarvasmarha**, aki nem alszik 4 óránál többet egy nap.
- A negyedik helyen a **birkák** állnak. Az egész napos legelés után 3,8 órányi alvással is képesek kipihenni magukat.
- A **szamarak** még rajtuk is túltesznek, nekik 3,3 óra is elegendő. Ezzel a teljesítménnyel a harmadik helyet érdemlik ki.
- A dobogó második foka a **lovaké**, hiszen még a vágtazás mellett sem kell 3 óránál többet aludniuk. Ráadásul ezt is részletekben.
- Az állatok közül a legkevesebbet a **zsiráfok** alszanak. Alvásigényük 10 perc és két óra között változik, vagyis életük 8%-át sem töltik alvással.

Extra-érdekesség:

Az **albatroszok** repülés közben is tudnak aludni, még akkor is, ha 25 mérföld/órás sebességgel cirkálnak. A **vadkacsák**, a **vadludak** és a vándormadarak többsége nyitva tartja az egyik szemét, és az agyuk egyik fele mindig ébren van. Ez a furcsa alvási mód teszi lehetővé számukra, hogy állandó készenlétben legyenek a ragadozók támadásaival szemben. A vonalban alvó vadkacsák esetében a csoport két végén őrszemek ügyelnek, hogy a középen repülők mélyebben alhassanak.

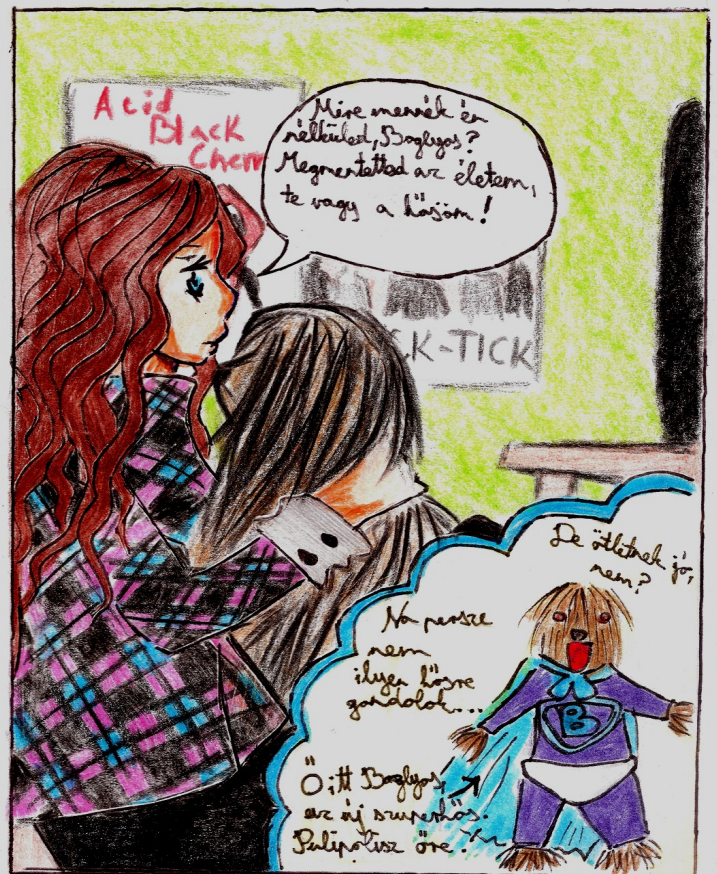
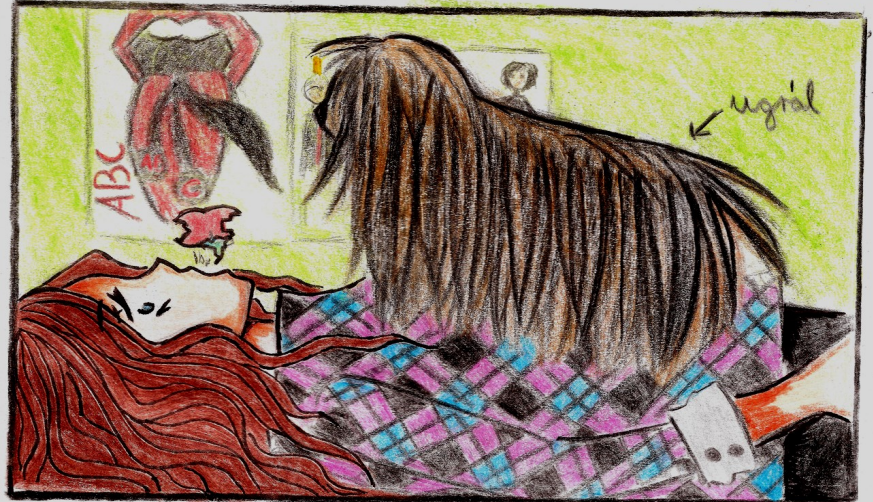
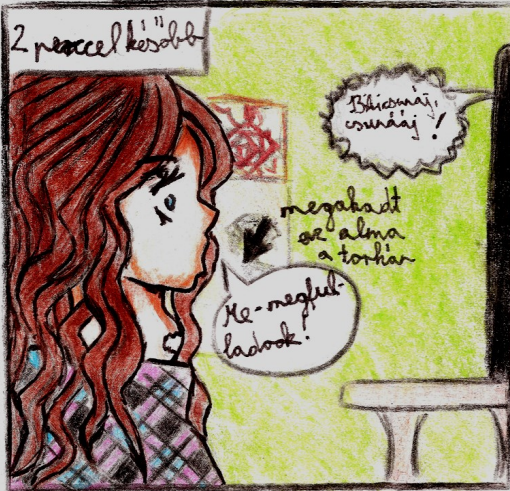
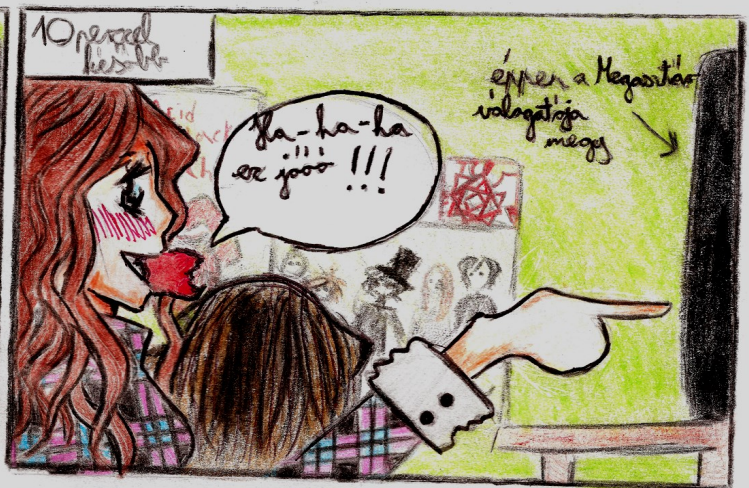
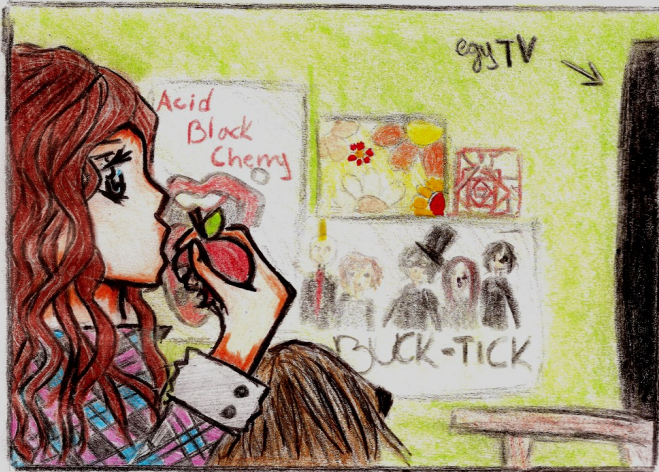
Szabó Bence, 6.c

Bósa Virág 6.a

Tóth Heni 2.c

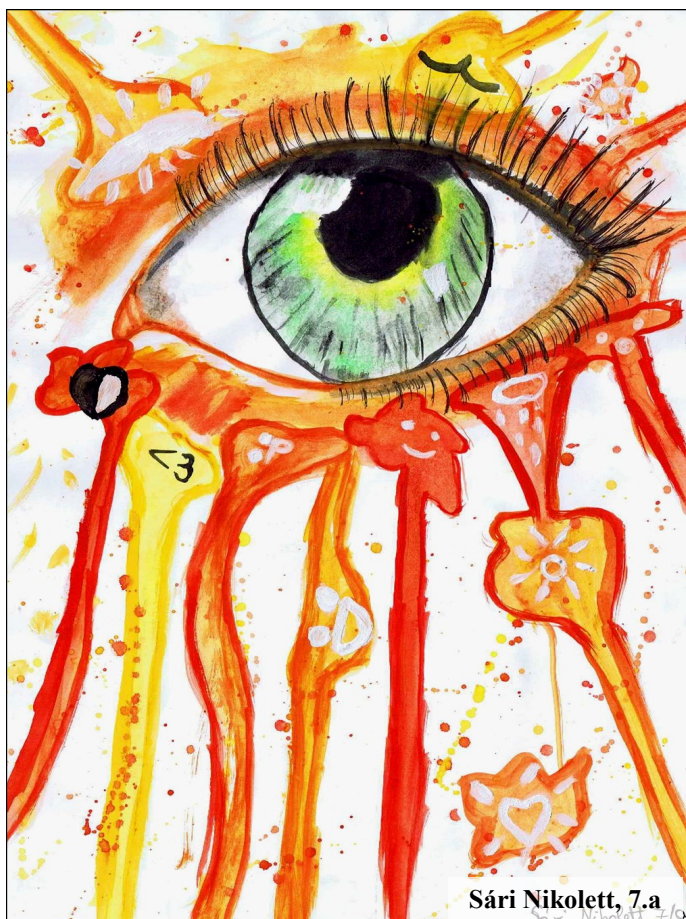

Köszönni, másokat üdvözölni sokféle módon lehet és kell. Máshogy kell érkezéskor és távozáskor üdvözölni az embereket. A köszönés az emberi érintkezés legmindennapibb formája. Vigyáznunk kell tehát, hogy megfelelő időben megfelelő módon köszönjünk.

Íme néhány, a köszönéssel kapcsolatos jó tanács:

- *Köszönést elmulasztani vagy nem viszonzni egyértelmű sértés.*
- Köszönéskor illik a köszöntöttel szembenéznünk.
- *Ne várjunk arra, hogy a másik fél előre köszönjön. Az igazán udvarias embert nehéz ebben megelőzni.*
- Ha köszönéshez megállunk, általában kezet fogunk. A kézfogás szabályai ellentétesek a köszönésével: aki előre köszön, annak meg kell várnia, amíg a másik kezet nyújt. A kéznyújtás figyelmen kívül hagyása, a kézfogás el nem fogadása azonban sértést jelent.
- *A kézfogás legyen határozott, erőteljes, de ne legyen túl erős szorítás.*
- „Kezét csókolom”-mal nőknek, vagy nagyon idős embereknek szokás köszönni - de nem kötelező.
- „Szervusz”-szal természetesen csak annak köszönhetünk, akivel tegező viszonyban vagyunk.
- Csak távozásnál használhatjuk a „Viszontlátásra” köszönést.
A „Viszlát” rövidítés kicsit nyeglének hangzik.
- *Lakóházak liftjébe lépve mindig üdvözölnünk illik a bent tartózkodót.*
- Sokáig vitatott volt a diáknyelv elterjedt köszöntési formáinak létjogosultsága (szia, csaó, helló, szevasz, csá, stb.) ma már ez önmagában nem udvariatlanság.
- *A csók a bizalmas kapcsolatok kifejezője. Valójában nem is csók, hanem puszi, azaz az arcra adott jelképes csók a mindennapi hivatalos érintkezésben nem szokásos.*
- Az ölelés hasonlóan hagyományos és bizalmas üdvözlési forma. A testek rendszerint nem érnek össze, a formalitás itt is elsősorban jelképes. Többnyire együtt jár a váll (finom) megveregetésével, a kemény lapoc-karopogtatás kerülendő.

Orosz Noémi, 6. c

Sári Nikolett, 7.a

Budai Petronella 7.a

Tavaszi, nyári, őszi, téli. Évszakok, melyek változnak. Az életünk, az életszakaszaink is ugyanúgy változnak. Változik a kedvünk, a hangulatunk, az érzéseink, a hozzáállásunk a dolgokhoz, az élethez.

Vannak azonban dolgok, amik talán nehezebben mennek az életben: szeretni és megbocsátani. Szeretni nem könnyű feladat, hisz a szeretetért tenni kell. A gyűlöletért senki nem tesz semmit, mégis gyakran utálkozunk... Megbocsátani... Az összes közül ez a legnehezebb, főleg, ha önmagunknak kell megbocsátani. Csak rajtunk múlik, hogy továbbvisszük magunkkal a hibáinkat, vagy elhagyjuk őket...

Mindent, amit teszünk az életben, tudatosan teszünk, de van, amikor nem figyelünk eléggé, és hibázunk. Ez ahhoz hasonló, mint amikor vezetünk egy autót, több sávban haladhatunk, de nekünk kell tudni, melyik sávban maradjunk. Vannak, akik féktelenül száguldoznak a semmire figyelve, s közben másoknak ütköznek, ártatlanokat gázolnak el, és nekimennek a végtelennek tűnő védőkorlátnak vagy kisiklanak az útról. Az autó az életünk, a sofőrök mi vagyunk, csak rajtunk múlik, hogy az esztelen száguldozás közben ártatlanokat gázolunk el, s nekiütközünk a védőkorlátnak, Istennek.

Kisiklunk a helyes útról, mert a rövidebb út egyszerűbbnek tűnik. Ám egész életünkben ott van a védőkorlát. Végtelennek tűnik, de miközben elhaladunk mellette, rengeteg dolog történik velünk. Isten vigyázni akar ránk, azt szeretné, hogy boldogok legyünk, de mi megtagadjuk, mert „ciki”. „Ciki” a tanulás, könnyebb hibáztatni, megbántani tanárainkat, akik csak a jót akarják. Mindent, amit tesznek a szüleink, tanáraink és Isten, nem maguk miatt, hanem miattunk teszik, de mi a lehetőségekkel nem élünk, mert nem tudjuk megbecsülni a jót.

Vannak kivételek, de csak páran, „akiket most strébernek nevezünk, később azonban főnöknek fogunk szólítani.” Úgy tűnik, néhány embernek szégyen a hit, a tanulás, az önbecsülés, a jóindulat, az őszinteség, de szerintem sokkal nagyobb szégyen lesz az, amikor majd felnőttként munka és hit nélkül kell élnie. Lehet nevetni, gúnyolódni, de ha már kiröhögöd a másikat, nézz csak tükörbe, magadat látni fogod, de a lelkedet nem.

Budai Júlia, 8.c

Völgyeken át Aggtelekre

2013.04.06-án, reggel 7 órakor busszal indultunk a túrahelyszínekre. Az úti célunk Szögliget, Szelcepuszta, Jósvafő, illetve Aggtelek volt. A túrán összesen 24-en vettünk részt.

Az Aggteleki-karszt Magyarország legészakibb kistája; a Tömör-Tornai -karsztvidék magyarországi része. Az Aggteleki- barlangot az UNESCO Világörökség Bizottsága 1995-ben a Világörökség részévé nyilvánította. Az egész hegység természetvédelmi terület, az Aggteleki Nemzeti Park része. A túra során a mostoha körülmények ellenére nagyon jól éreztük magunkat. A levegő nagyon friss és ózondús volt, így élénkebben tudtunk gyalogolni. Volt, ahol nagyon belvizes volt a terep, ezért a cipőnk orra egy kicsit be is ázott.

Mikor negyed négykor megérkeztünk Aggtelekre, a Cseppkő Hotelben már várt minket a finom babgulyás. A kései ebéd után Monspart Sarolta tájfutó előadását hallgattuk volna meg, de lemondta, e helyett Herczeg Máriaival trópusi termésekből bábokat készítettünk.

Szendrei Júlia és Orosz Noémi 6.c

Legszívesebben madár lennék

Legszívesebben madár lennék,
Oda szállnék, ahova akarnék,
Csak egyedül az erdőben,
Ott, ahol nem lát engem senki sem.

Csak egyszer érezném magam szabadnak,
Hogy miért érzem magam rabnak,
Mert nincs már annyi mosoly az arcomon,
Mint mikor boldog voltam régen nagyon.

Ez a sok önelégült ember,
Ebbe a földbe több nem kell,
Megkeserítik az életet,
Amit régen az Isten boldognak teremtett.

Csak szállnék, szállnék ki a világból,
Mert úgysem fog a föld megváltozni magától.

Juszkó Patrícia, 8.c

Kedden kedvem kerekedett kocsikázásra,
kocsikázás közben kitörött kedvenc kocsisom keze,
kedves Károly, kérve kérlek,
kösds be kedvenc kocsisom kezét.

Kocsis Kamilla, 6.a

TUJDAD-E? ÉRDEKESSÉGEK A NAGYVILÁGBÓL

- A zsiráf patája akkora, mint egy lapostányér.
- Egyes halaknál az ikrák az apa szájában kelnek ki.
- Valaha a bíborszínű festéket egy bizonyos tengeri csigából állították elő.
- Egy lengyelországi épület úgy néz ki, mintha épp olvadna.
- Egyes madarak a fészük hőmérsékletét a csőrükkel ellenőrzik.
- A Tyrannosaurus fogai akkorák voltak, mint egy-egy banán.
- A tojás egyetlen nagy sejt.
- Az ember több ezer szagot képes megkülönböztetni.
- A fiatal gorillák épp úgy fogócskáznak, mint az embergyerekek.
- Számos állatnál nem különül el a szaglás és az ízlés.

Csoják Gyula, 6.c

BIOLÓGIAÓRÁN

- No, Pistike! Tudod-e, hogy mi porozza be a növényeket?
- Persze, tanító néni! A sok autó!

BÁNAT

A gilisztafiú kérdezi a hangosan zokogó mamáját:

- Mama, miért sírsz olyan régóta?
- Az apád miatt!
- Miért, hol van?
- Elment hogászni...

FESTÉS

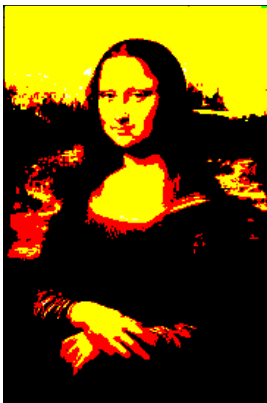
- Drágám, miért nem csíkosra festted a kerítést?
- Azért, szívem, mert nem kaptam csíkos festéket!

NYELVTÖRŐ

Mit sütsz, kis szücs? Sós strucchúst sütsz kis szücs?

Csoják Gyula, 6. c

FELSŐS REJTVÉNY - KERESD A KÉPET!!!

Fent, három ismert műalkotás fekete-fehér, kéttónusú változatát látjátok. Három híres festő nevét és a képek címét várjuk megfejtésként! Mindhárman a reneszánsz korszakban alkotó itáliai mesterek.

1. Festő neve: _____, a kép címe: _____
2. Festő neve: _____, a kép címe: _____
3. Festő neve: _____, a kép címe: _____

A megfejtéseket kérjük bedobni 2013. május 27., 12.00 óráig az aulában elhelyezett Iránytű ládikóba!

Megfejtő neve, osztálya: _____

IMPRESSZUM

Kiadja a Szent Miklós Görögkatolikus Általános Iskola, Óvoda és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény

3780 Edelény, Borsodi út 36/b, Tel: (48) 525-134

www.sztmi.hu - email: szentmiklos.edeleny@gmail.com

Felelős kiadó: Barta József igazgató - Szerkesztők: Szabó Zoltánné, Mészáros Marianna, Gál András

Készült 160 példányban, Támogatói adomány: 100 Ft